

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În prima zi de școală, la 15 septembrie, Creangă intra în clasă zâmbitor, când era în toane bune, și cu gust de vorbă zicea „Bună ziua”. Copiii lui fiind de clasa întâi, intrați abia acum în școală și plini de frica necunoscutului, el lua fața potrivită [...]. Apoi îi rânduia în bănci după înălțime. Odată sfârșită așezarea prin bănci, Creangă se ducea înspre catedră, care era numai o masă, lua scaunul de acolo și-l punea lângă bănci, apoi se așeza pe el. Mișcarea aceasta trezea, firește, curiozitate și temere și în tăcerea anxioasă* micile inimi băteau cu putere. Diaconul îi întreba deodată, mângâindu-i cu „măi țacă”, ce jocuri știau să se joace, dacă se jucau de-a „baba-oarba”, „mijiarca”, „paiul”, „ulcicuța”, „puia-gaea”, „ineluș-învârtecus”, cum le jucau, cine era mai tare la unul și la altul și alte de acestea. O ușurare mare se producea în sufletele copiilor, urmată de veselie. Copiii, prinzând inimă, intrau firește în vorbă, și diaconul le făgăduia – nici mai mult, nici mai puțin – să-i pună să se joace jocurile ce ziceau că le știu. Cu astfel de vorbe trecea un ceas și clopoțelul suna, scuturat poate la „școlită” chiar de Creangă, care era acolo unicul și de toate. Recreația ținea un ceas întreg. După ce trecea ora de recreație, institutorul venea în curte în mijlocul copiilor, dacă era vreme bună, și se arăta gata să se joace cu ei jocurile de care vorbise. [...]

După un ceas de joacă, [...] le da drumul militărește în șiruri de câte doi, cu porunca de a se păstra rânduiala aceasta cât mai departe în oraș. După un astfel de început de școală, copiii erau nu se poate mai bucuroși și după-amiază veneau cu toată voioșia. Acum Creangă sta iar de vorbă, întrebându-i amănunțit cu „măi țacă” în sus, „măi țacă” în jos cum îi cheamă: Care le e numele de botez? Dar cel după tată ori după mamă? Cum se numește târgul? Pe cine au ca vecini? Astfel de întrebări ușoare linișteau pe toată lumea asupra firii școlii și dădeau oricui sentimentul că știe ceva. Ceasului de convorbire între copii și institutor îi urma iarăși un ceas de recreație, după care, afară ori în clasă, Creangă făcea cu copiii puțină gimnastică. O învățase de la Soueris* ori de la altcineva, fapt este că institutorul era foarte mândru de această noutate. Părintele Vasile Grigorescu, fostul lui catihet supleant* la Fălticeni, vizitându-l la școala din Păcurari, rămase mirat de ceea ce nu mai văzuse în nicio școală, anume, de gimnastica mâinilor pe care o făcu Creangă cu copiii la sfârșitul unei ore.

G. Călinescu, *Viața și opera lui Ion Creangă*

**anxios* – neliniștit, încordat

**Soueris* – maestru de scrimă, profesor de gimnastică la Școala Normală din Iași

**catihet supleant* – profesor suplinitor de religie

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în toane bune*. **6 puncte**
2. Menționează exercițiul neobișnuit aplicat de Ion Creangă la sfârșitul unei ore. **6 puncte**
3. Precizează câți angajați există la școala unde predă Ion Creangă, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care elevii revin după-amiaza cu veselie la școală. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul în care se desfășoară prima zi de școală, așa cum rezultă din text. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă atitudinea profesorului influențează sau nu modul în care elevul percepe școala, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Viața și opera lui Ion Creangă* de G. Călinescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul de mai jos.

Coborâi scara ca o furtună. O fată mă întâlnește la parter și se lipi spăimântată lângă perete, văzându-mă cum goneam.

„La dreapta, că-i mai cu noroc”, mă gândii trecând pe sub poartă, fără să mă opresc, fără măcar să șovăiesc.

Pe stradă, oamenii umblau alene sau grăbiți, nepăsători ca totdeauna. Din asfințit soarele împrăștia o lumină vie, fierbinte... Îmi încetinii mersul. Nu știi de ce. În față văzui mai multe firme pe care citii „dentist”. Trecui ulița cu gândul să intru drept în casa aceea. Dar până să ajung pe celălalt trotuar, mă răzgândii și o luai cu pași lungi și grăbiți pe strada Doamnei, spre Colțea. Îmi scosei pălăria și-mi făceam vânt cu ea, să nu mă cunoască de la spate, dacă cumva ar fi pe urmele mele. Mă rodea să mă uit înapoi, să văd de nu aleargă cineva după mine, dar acuma îmi pierise îndrăzneala. Și mai ales voiam să rămân cu iluzia de salvare până-n ultima clipă... Cineva venea grăbit înapoia mea, pășind apăsător; parcă erau cizme grele, poate militărești, poate...

„Sunt ei, mă gândeam ascultând bocănitul potcoavelor. Acuma mi-e indiferent... Cel puțin am încercat ce s-a putut...”

Aproape de strada Colței nu mă putui stăpâni; întorsei capul. În urma mea venea un ucenic cu bocanci militărești în picioare, cu fața murdară și lucitoare de sudori. Altminteri, nimeni... Îmi râdea inima.

Liviu Rebreanu, *Marginea prăpastiei*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.